מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שישה אמצעים אומנותיים: דימוי, מטאפורה, האנשה, ניגוד, חזרה וסמל
- לתרגל ציטוט והסבר של תרומת האמצעי לטקסט
- לכתוב משפטים מקוריים הכוללים אמצעים אומנותיים

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – חלק א׳ – זיהוי אמצעים

1. ב – האנשה
2. ג – דימוי

חלק ב׳ – חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זה ההבדל העיקרי בין דימוי למטאפורה
2. לא נכון – מטאפורה היא השוואה ישירה בלי מילת דימוי
3. נכון – זו ההגדרה המדויקת של האנשה

חלק ג׳ – חלק ג׳ – השלמת מילה

1. דימוי
2. מטאפורה

חלק ד׳ – חלק ד׳ – התאמה

1. 1 – ג (השוואה בעזרת מילה כמו 'כמו' או 'כאילו')
2. 2 – ד (השוואה ישירה בלי מילת דימוי)
3. 3 – ב (ייחוס תכונות אנושיות לדבר דומם)
4. 4 – א (הצגת שני דברים מנוגדים זה לצד זה)

חלק ה׳ – חלק ה׳ – ניתוח קצר

חלק ו׳ – חלק ו׳ – כתיבה יוצרת

1. לבדוק שיש שלושה משפטים מקוריים, שכל אמצעי מזוהה נכון ומתאים לשם שניתן לו, ושהמשפטים שלמים ותקניים.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי משתמש במילת השוואה, מטאפורה לא
- דוגמה שבה מילה או ביטוי חוזרים להדגשה
- הסבר שסמל מייצג רעיון רחב יותר מעבר למשמעות המילולית

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא את המשפטים בקול לפני המענה כדי לחדד את ההקשבה
- כדאי לעבור על חלק ד׳ (התאמה) במליאה לפני המעבר לכתיבה היוצרת
- בחלק הפתוח יש לבדוק זיהוי נכון + דוגמה מתאימה + הסבר קצר

דף תרגול: אמצעים אומנותיים בספרות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל זיהוי של אמצעים אומנותיים שונים בקטעי טקסט קצרים, ונתרגל גם כתיבה יצירתית משלנו תוך שימוש באמצעים אלה.

בנק מילים: דימוי | מטאפורה

1 חלק א' – חלק א' – זיהוי אמצעים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. 'הרוח נשקה לעלים בעדינות' – איזה אמצעי מופיע כאן?

א) דימוי ב) האנשה ג) ניגוד

2. 'עיניה נצצו כמו יהלומים' – איזה אמצעי מופיע כאן?

א) סמל ב) חזרה ג) דימוי

2 חלק ב' – חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי משתמש במילת השוואה כמו 'כמו' או 'כאילו'.	☐	☐
2	מטאפורה תמיד כוללת את המילה 'כמו'.	☐	☐
3	האנשה היא נתינת תכונות אדם לדבר שאינו אדם.	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג' – השלמת מילה

השלימו את המילה החסרה.

1. הביטוי 'מהיר כברק' הוא דוגמה ל _____

2. המשפט 'הלב שלי נשבר לאלף רסיסים' הוא _____

4 חלק ד' – חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** הצגת שני דברים מנוגדים זה לצד זה
2. מטאפורה	___	**ב.** ייחוס תכונות אנושיות לדבר דומם
3. האנשה	___	**ג.** השוואה בעזרת מילה כמו 'כמו' או 'כאילו'
4. ניגוד	___	**ד.** השוואה ישירה בלי מילת דימוי

5 חלק ה' – חלק ה' – ניתוח קצר

ענו בקצרה.

6 חלק ו' – חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שלושה משפטים מקוריים על הנושא 'יום ראשון בבית הספר': משפט עם דימוי, משפט עם ניגוד ומשפט עם חזרה. סמנו ליד כל משפט את שם האמצעי.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דימוי למטאפורה?

תנו דוגמה משלכם לחזרה.

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️